
Anteckningar från informationsmöte med berörda fastighetsägare ang. ansökan om bearbetningskoncession i Norra Kärr

Plats: Gränna Kulturgård

Tid: 2012-04-23, kl. 18.00-20.00.

Deltagare

Från bolaget:

Henning Holmström (projektledare, Tasmot AB)

Magnus Leijd (chefsgeolog)

Glenn Patriksson (geolog)

Golder Associates:

Peter Vikström

Lan Wang

Ca 42 personer (fastighetsägare och närboende) närvarade på mötet, se bifogad deltagarlista. Inbjudan skickades ut i mars 2012 till ca 100 fastighetsägare i det planerade bearbetningsområdets omgivning. I inbjudan uppmantrades mottagaren av inbjudan även att informera eventuella hyresgäster och innehavare till nyttjanderätt om informationsmötet, se bifogad kopia av inbjudan. Mötets syfte var att informera om lönsamhetsstudien, planerad ansökan om bearbetningskoncession och vad framtiden kan innebära för fastighetsägare och boende i närområdet.

Bolagets och Golders presentation

Henning Holmström (HH) hälsade alla välkomna och berättade om agendan för kvällen.

Henning Holmström redogjorde för lönsamhetsstudien och lokaliseringsarbetet med avseende på tekniska aspekter som genomförts sedan informationsmötet med allmänheten 2 februari 2012. Henning redogjorde vidare för bolagets tidsplan framöver.

Peter Vikström (PV) förklarade innebörden av bearbetningskoncession, markanvisning och ansökan om tillstånd för brytning enligt miljöbalken.

Lan Wang (LW) visade kartor över riksintressen i området samt berättade om bolagets referensundersökningar (bl.a. undersökning av flora och fauna) och karaktärisering av restprodukter

(d.v.s. gråberg och anrikningssand). Därefter beskrevs typiska miljökonsekvenser som kan en gruvverksamhet kan ge upphov till (huvudsakligen påverkan på landskap, grundvatten, ytvatten, naturmiljö, kulturmiljö, buller och vibrationer, utsläpp till luft, resurshantering).

Henning avslutar presentationen med att redogöra för vad Minerallagen anger om ersättning och markanvisning, samt bolagets planer kring den fortsatta dialogen med berörda fastighetsägare.

Frågor och svar under och efter presentationen är antecknat i avsnittet nedan.

Frågor och svar

Fråga: Hur många hektar kommer ett sandmagasin att uppta?

HH: Ett sandmagasins storlek kan bero på flera faktorer. Jag återkommer till det under senare delen av presentationen

Fråga: Vad är det blå på bilden?

HH: Det är klarningsdammen.

Fråga: Vad händer med återställningen?

HH: Man får inte tillstånd om inte en plan för efterbehandling finns. Man måste lämna in en. Behöver sedan uppdateras löpande. Som bolag måste man fondera pengar för efterbehandling så att pengar finns om bolaget går i konkurs. Henning berättade vidare om några allmänna principer för efterbehandling av nedlagda gruvor.

Fråga: Vad menar du med att återställa sandmagasin? Tas det bort?

HH: Tas ej bort, normalt täcker man med matjord och besår. Landskapet kommer att förändras!

Fråga: Vad händer om bolaget inte kan komma överens med markägaren?

PV: Bergmästaren avgör. HH återkommer till detta under senare delen av presentationen.

Fråga: Hur långt bort från dagbrottet påverkas man av grundvattenavsänkning?

PV: I storleksordningen upp till kilometer. Närliggande brunnar får störst påverkan. Framtida detaljerad hydrogeologisk utredning kommer att klargöra influensavståndet.

Fråga: Hur långt bort från gruvan kan vibrationer ge en påverkan?

HH, PV: Vibrationsutredning kommer att genomföras. Vibrationsnivåer vid hus och bebyggelser kommer att begränsas. Oftast är "komfort"-gränsen för vibrationer lägre än den byggnadstekniska gränsen.

Fråga: Bolaget ansöker om bearbetningskoncession, men beskriver ändå tillhörande anläggningar etc. Ligger man inte en död hand över Ingefreakp?

HH: Vill förtydliga att Bergstaten medger bearbetningsområde, och inte för ovanjordanläggningar. Det är egentligen märkligt att man ändå måste redovisa teoretiska kringanläggningar. Svaret är nej, det är ingen död hand över Ingefreakp i och med att lokaliseringen inte är fastställd.

Följddokumentar: Det blir dock svårt för fastighetsägare att planera framåt i tiden.

Fråga: Bolaget anger att ca 250 direkta arbetstillfällen skapas, men hur stor andel av arbetskraften kommer att vara lokal och komma från trakterna?

HH: troligtvis kommer arbetskraft att komma från de fyra närliggande kommunerna och hela regionen. De arbetstillfällen som skapas handlar om såväl schaktarbetare etc. som arbete som kräver högutbildade. Gränna och närområdet spås växa vid gruvetablering.

Fråga: Vad händer om brunnar förorenas och oförutsedda föroreningar hamnar i vatten?

HH: Då blir det problem för bolaget som ju har ett juridiskt ansvar. Bolaget vill undvika sådant i största möjliga utsträckning. Materialkaraktärisering genomförs, liksom många tekniska undersökningar, bergstabilitet samt hydrogeologisk undersökningar.

Fråga: Vilka användningsområden finns för sällsynta jordartsmetaller?

Magnus Leijd: Zirkonium räknas inte som en sällsynt jordartsmetall. Industriell tillämpning främst för dess värmetåliga egenskaper. Av de sällsynta jordartsmetallerna är det främst yttrium och dysprosium som är de intressanta här i Norra Kärr. Jordartsmetallerna har unika egenskaper och är ej giftiga. De är de allra mest magnetiska ämnena som finns. Exempel på tillämpningar är användning i elgeneratorer, lågenergilampor, laptops etc. I det här projektet kommer restsanden att vara ren efter magnetisk separation och kommer att kunna användas för t.ex. glastillverkning.

Fråga: Hur blir det med transportvägar till området?

HH: Det pågår en förberedande diskussion. Bolaget skulle önskat järnväg fram till gruvan för transport av svavelsyra och natriumkarbonat, men det är svårt att få till stånd en järnvägsbyggnad. Det pågår diskussion med Trafikverket om anslutningsvägar från E4:an. Tågtransporterna går antingen till Boxholm eller Tranås, och därefter via E4:an fram till gruvan. En transportutredning kommer att utföras inför tillståndsprövningen enligt Miljöbalken.

Fråga: Hur blir det med anslutning till elnätet?

HH: Vi har kommit lite längre vad gäller ny eldragnig. I en gruvverksamhet är det framförallt krossanläggningar som drar mycket el. Det finns lite olika alternativ för hur elen skall dras fram. Diskussioner om detta pågår med nätägare.

Fråga: Hur säkra är bolaget på malmkroppens storlek?

ML: Kännedom om att det finns malm på 300 meters djup. Malmkroppen är tillräcklig stor för 100 års brytning. Malmkroppen vid 450 meters djup ligger under E4:an och vid 600-700 meters djup vid Vätterns förkastning. Malmen stupar alltså mot Vättern.

Fråga: Går malmen i andra riktningar än på djupet?

ML: Inmutningen för att undersöka är relativt stor. Vi undersöker i ett större område för att förhindra att eventuell malm tas i anspråk av andra konkurrerande bolag. Vi tittar på berghällar och borrar eventuellt. Hittills är det bara fyndigheten vid Kaxtorp som anses ekonomiskt lönsamt.

HH: Det finns en affärsstrategi hos vissa andra bolag att bevaka andra bolag för att eventuellt hitta en förlängning av malmkroppen som kan ha missats. Det är en anledning till att vi vill undersöka grundligt.

Fråga: Har bolaget andra gruvor i Sverige?

HH: Systerbolaget Kringelgruvan AB köpte grafitgruvan utanför Edsbyn. Produktionen lades ner tidigare, men ska nu återupptas nästa år. Tasmets AB har ingen gruva i drift, men prospekterar i Finland och Sverige.

Fråga: Finns det en processanläggning i Baltikum som bolaget kommer att skicka material till?

HH: Det är en felrapportering i media. Anläggningen i Baltikum tillhör en konkurrent. Bolaget har andra potentiella partners som inte jag kan gå in på här. Anrikning och extraktion kommer att ske i Sverige. Separationen kommer dock sannolikt att ske utomlands av något annat bolag.

Vid pennan

Lan Wang